

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 179/23

2023 m. lapkričio 23 d., Liuksemburgas

Generalinės advokatės išvada sujungtose bylose C-29/22 P ir C-44/22 P | *KS ir KD prieš Tarybą ir kt.*

Generalinė advokatė T. Čapeta: Asmenys gali ES teismuose pareikšti Sąjungai ieškinį dėl žalos atlyginimo, grindžiamą tariamu pagrindinių teisių pažeidimu, padarytu ES bendros užsienio ir saugumo politikos priemonėmis.

1999 m. po Kosovo konflikto du asmenys prarado šeimos narius. Jų nužudymas ir dingimas nebuvo išaiškinti. 2008 m. Sąjunga įsteigė civilinę misiją – ES teisinės valstybės misiją Kosove (EULEX KOSOVO), kuriai, be kitų užduočių, buvo pavesta tirti tokius nusikaltimus.

Abu asmenys manė, kad EULEX KOSOVO tinkamai neištyrė nusikaltimų, susijusių su jų šeimos nariais. Taigi jie tvirtino, kad buvo pažeistos jų pagrindinės teisės. Šie asmenys ES Bendrajame Teisme pareikšė ieškinį dėl žalos atlyginimo ir reikalavo priteisti jiems kompensaciją. Bendrasis Teismas atmetė jų ieškinį, nusprendęs, kad neturi jurisdikcijos nagrinėti šią bylą. Tie asmenys ir Europos Sąjungos Komisija apskundė Bendrojo Teismo sprendimą.

Kaip ir byloje *Neves 77 Solutions* (C–351/22), kurioje generalinė advokatė T. Čapeta šiandien taip pat pateikė savo išvadą (žr. pranešimą spaudai Nr. XXX/23), šiose sujungtose bylose kyla svarbių klausimų dėl Sutartyse nustatytų Sąjungos teismų jurisdikcijos ribų bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP) srityje.

Savo išvadoje generalinė advokatė T. Čapeta padarė išvadą, kad Sąjungos teisė neriboja Sąjungos teismų jurisdikcijos nagrinėti privačių asmenų pareikštą ieškinį dėl žalos atlyginimo, grindžiamą tariamu pagrindinių teisių pažeidimu, padarytu bet kokios rūšies BUSP priemonėmis.

Toks aiškinimas išplaukia iš konstitucinių Sąjungos teisinės sistemos principų, visų pirma teisinės valstybės principo, kuris apima teisę į veiksmingą teisminę gynybą, ir principo, pagal kurį visose Sąjungos politikos srityse reikalaujama gerbti pagrindines teises. Iš šių principų išplaukiantis Sąjungos teismų konstitucinis vaidmuo gali būti ribojamas tik išimtiniais atvejais. Pagrindinių teisių pažeidimas negali būti politinis pasirinkimas Sąjungoje, o Sąjungos teismai turi turėti jurisdikciją užtikrinti, kad BUSP sprendimais nebūtų peržengta „raudonoji linija“, nustatyta dėl pagrindinių teisių.

Taigi generalinė advokatė T. Čapeta siūlo Teisingumo Teismui pripažinti, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad neturi jurisdikcijos nagrinėti ieškinio dėl žalos atlyginimo.

PRIMINIMAS: Generalinio advokato išvada nėra privaloma Teisingumo Teismui. Būdami visiškai nepriklausomi, generaliniai advokatai siūlo Teisingumo Teismui teisinį bylos, už kurią jie atsakingi, išsprendimo būdą. Teisingumo Teismo teisėjai pradeda pasitarimus šioje byloje. Sprendimas bus priimtas vėliau.

PRIMINIMAS: Teisingumo Teismui galima paduoti apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties tik

teisės klausimais. Paprastai sprendimo vykdymas dėl apeliacinio skundo nesustabdomas. Jei apeliacinis skundas priimtinas ir pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Teisingumo Teismas gali pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Priešingu atveju, jis grąžina bylą Bendrajam Teismui, kuriam Teisingumo Teismo apeliacine tvarka priimtas sprendimas yra privalomas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas išvados tekstas](#) nuo jos paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja (+352) 4303 6005.

Likite su mumis!

